

Danmarks Apotekerforening

Lægemidler i Danmark 2016

Lægemiddelforbrug og apoteksdrift i Danmark

apotek

Indhold

FORORD	3	APOTEKET I SUNDHEDSVÆSENET	
		Apotekerne i det nære sundhedsvæsen	13
LÆGEMIDDELFORBRUG		Samarbejde om medicin og sundhed	14
Danskernes forbrug af lægemidler	4	Apotekernes sundhedsydelser	15
Mere medicin for færre penge	5		
Apotekernes lægemiddelomsætning	6	APOTEKETS NØGLETAL	
De mest udleverede lægemidler	7	Apoteksenheder	16
		133 nye apoteker siden 1. juli 2015	17
HÅNDKØBSLÆGEMIDLER		Nye vagtapoteker fra 2018	18
Omsætning af håndkøbsmedicin	8	Apotekernes omsætning	19
Medicin i detailhandlen	9	Apotekets nøgletal	20
		Gennemsnitsapoteket	21
MEDICINPRISER			
Apotekets medicinpriser falder	10	TILFREDSHED MED APOTEKERNE	22
Sammensætning af medicinprisen	11		
Europas billigste kopimedicin	12		

Note:

En døgndosis (DDD) er en mængdeenhed, som WHO har defineret som en standard-dosis for en døgnbehandling til en voksen patient.

Forord

I denne årbog får du et hurtigt overblik over danskernes lægemiddelforbrug og apotekernes aktiviteter i 2016.

Apotekerne er en del af sundhedssektoren. Alle apoteker ejes personligt af højtuddannede lægemiddelekspertter – farmaceuter. På vegne af staten står de private apoteker for uvildigt at fremskaffe, udlevere og rådgive om lægemidler til danskerne. Apotekerne samarbejder med andre aktører i det nære sundhedsvæsen om sundhed, forebyggelse og behandling.

Apotekerne har i løbet af et år 47 millioner kunder og kontakt med 94 procent af alle voksne danskere. Apotekerne er det eneste sted i sundhedssektoren, hvor borgerne kan komme direkte ind fra gaden og få rådgivning om medicin og deres sundhed.

Loven, der regulerer apotekerne, blev moderniseret i 2015. Nu kan apotekerne oprette flere apoteker i konkurrence med hinanden. Derfor har danskerne siden 2015 fået over 130 flere apoteker at vælge mellem. Det er en stigning på over 40 procent. Samtidig har apotekerne fået længere åbningstider og kortere ventetider. Der er kommet markant bedre tilgængelighed og mere konkurrence. Men det er ikke blevet

dyrere for kunderne – tværtimod er apotekernes medicinpriser stadig faldende.

Samtidig har nye kronikere fået adgang til en gratis medicinsamtale på apoteket. Det tilbud har 10.000 nye kronikere taget imod. Så kommer de bedre i gang med at bruge deres nye medicin korrekt.

Medicin er ikke en vare, der bare skal sælges. Apotekernes vigtigste opgave er at skabe bedre medicinsikkerhed og at sikre den korrekte brug af medicin. Det kræver kvalitetssikring og rådgivning, når medicinen udleveres. Apotekerne tilbyder også en række sundhedsydelser i samarbejde med resten af det nære sundhedsvæsen.

Dette og meget mere kan du få et hurtigt overblik over i denne årbog. Du kan også løbende finde opdaterede fakta og analyser om lægemidler og apoteker på vores hjemmeside www.apotekerforeningen.dk og i vores nyhedsbreve.

God læselyst.

Anders Kretzschmar
Adm. direktør
Danmarks Apotekerforening

Danskernes forbrug af lægemidler

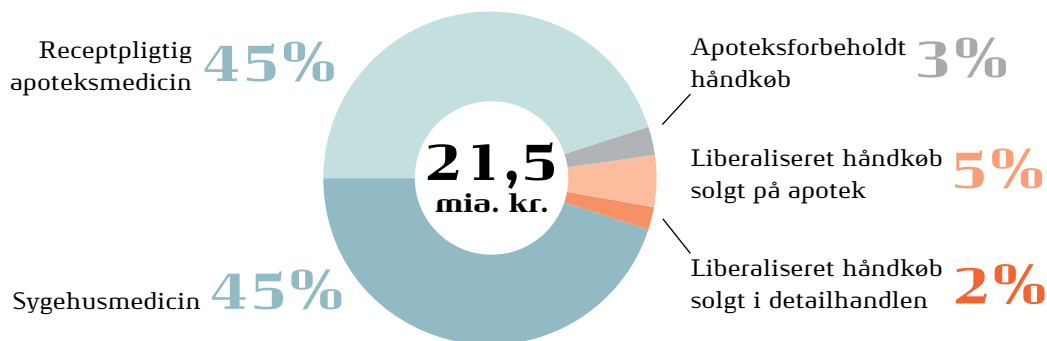
Danskerne brugte i 2016 samlet set lægemidler for 21,5 milliarder kroner (inklusive moms). Det er stort set uændret i forhold til året før. Apotekerne udleverede medicin for godt 11 milliarder kroner. På sygehusene blev der brugt medicin for omkring 10 milliarder kroner inklusive moms. Detailhandlen solgte medicin for omkring 500 millioner kroner.

Mens udgifterne til medicin på apoteket faldt med 1 procent i 2016, så steg udgifterne til sygehusmedicin med cirka 3,5 procent.

Lægemidler til behandling af cancer og til immunsystemet udgjorde den største udgiftspost, målt i kroner. Der blev brugt 5,5 milliarder kroner til disse lægemidler, primært på sygehusene. Det er mere end 25 procent af de samlede udgifter til medicin i Danmark.

Målt i mængder blev der i alt brugt godt 3,2 milliarder døgndoser medicin i 2016, svarende til 565 døgndoser per indbygger, inklusive sygehusmedicin. Det var knap 2 procent mere end i 2015. Lægemidler til behandling af hjerte og kredsløb var den mest brugte lægemiddelgruppe med 36 procent af forbruget.

Udgifter til medicin i Danmark 2016

Medicinudgifter inklusive moms.

Kilde: medstat.dk.

Mere medicin for færre penge

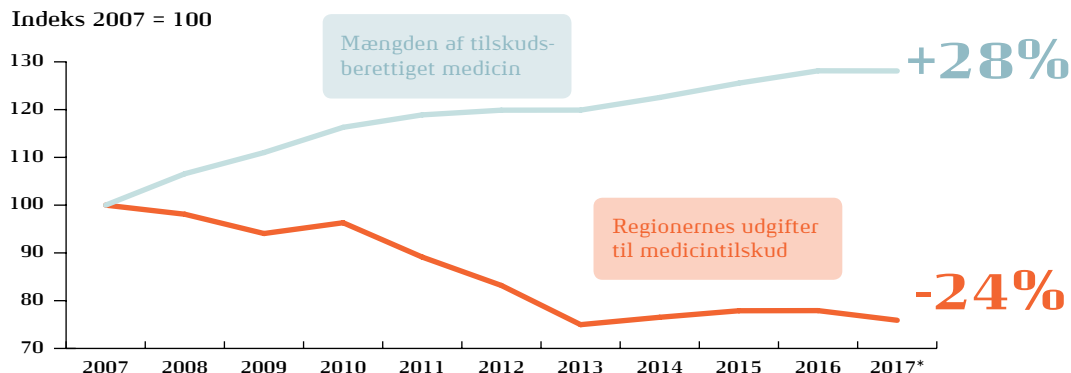
Omkring 60 procent af borgernes udgifter til receptmedicin købt på apoteket betales af det offentlige gennem sygesikringen. I 2016 blev der udleveret 2 procent mere tilskudsberettiget medicin på apoteket end året før. Men fordi medicinpriserne faldt, var de offentlige udgifter til tilskud til apoteksmedicin uændret på 5,7 milliarder kroner i 2016. Udgifterne er faldet i 2017 i takt med faldende priser.

De offentlige udgifter til medicintilskud har de seneste år været mere end 20 procent lavere end i 2007. Det betyder, at regionerne i 2016 sparede over 1,5 milliarder kroner i forhold til

2007, på trods af at der blev udleveret knap 30 procent mere tilskudsberettiget medicin. Der udleveres således stadig mere medicin for færre tilskudskroner.

Danmarks udgifter til apoteksmedicin er lavere end i de fleste andre lande. Ifølge OECD brugte Danmark, hvad der svarer til 342 amerikanske dollar per indbygger i 2015, når man sammenlægger egenbetalingen og det offentlige medicintilskud. Det er 40 procent mindre end gennemsnittet i OECD, der lå på 566 dollar. I Danmark er der dog også en relativ stor del af medicinforbruget, der udleveres fra sygehusene.

Regionernes udgifter til medicintilskud er faldet 1,6 mia. kr. siden 2007

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen og Danmarks Apotekerforening.

*) Foreløbigt 2017-tal på baggrund af 1. kvartal 2017.

Apotekernes lægemiddelomsætning

I 2016 omsatte apotekerne lægemidler for 7,5 milliarder kroner opgjort i apotekets indkøbspriser. Det er 2,7 procent mere end året før. Lægemidler til nervesystemet – herunder antipsykotisk, antidepressiv og smertestillende medicin – udgør knap 25 procent af apotekets omsætning af lægemidler. Det er den største lægemiddelgruppe med en omsætning på 1,8 milliarder kroner på apotekerne. Den næstmest omsatte gruppe var lægemidler til fordøjelse og

stofskifte – herunder diabetes – der udgjorde 17 procent af apotekets omsætning målt i kroner.

Opgjort i mængder udleverede apotekerne i 2016 i alt 3 milliarder døgndoser medicin. I gennemsnit svarer det til, at hver dansker fik udleveret 1,4 døgndoser medicin om dagen. Hjerte- og karmedicin blev den mest udleverede medicin. Den udgjorde 38 procent af forbruget, men kun 8 procent af omsætningen målt i kroner.

Omsætning af lægemidler på apotek opdelt efter overordnet lægemiddelgruppe

Lægemiddelgruppe	Niveau 2016		Ændring i procent	
	Døgndoser mio. DDD	Omsætning AIP, mio. kr.	Døgndoser	Omsætning
A. Fordøjelse og stofskifte	351	1.277	5,3	10,0
B. Blod og bloddannende organer	232	619	0,1	17,3
C. Hjerte og kredsløb	1.142	584	1,3	-4,4
D. Hudmidler	91	196	0,9	-2,0
G. Kønshormoner, gynækologisk mv	178	541	-3,0	1,2
H. Hormoner til systemisk brug	66	140	2,4	4,5
J. Infektionssygdomme	36	627	-1,3	11,7
L. Cancermidler og til immunsystem	10	85	-1,9	-6,1
M. Muskler, led og knogler	116	227	-0,7	4,1
N. Nervesystemet	515	1.800	0,5	-2,8
P. Parasitmidler	3	37	3,5	5,9
R. Åndedrætsorganer	265	1.127	5,5	-2,0
S. Sanseorganer	26	161	4,1	1,3
V. Diverse lægemidler	0	65	7,1	18,7
Alle lægemidler	3.030	7.485	1,5	2,7

Kilde: Dansk Lægemiddelinformation (DLI) og Danmarks Apotekerforenings beregninger.

De mest udleverede lægemidler

Det blodtrykssænkende lægemiddel amlodipin var for andet år i træk apotekernes mest udleverede lægemiddel. Det næstmest udleverede lægemiddel var det kolesterolsænkende lægemiddel atorvastatin, der i 2016 overhalede et ældre kolesterolsænkende middel, simvastatin. Det sker, efter at patentet på atorvastatin er udløbet, og priserne er faldet kraftigt. En del af forbruget er derfor skiftet fra simvastatin over mod atorvastatin.

Målt i kroner var apotekets mest omsatte lægemiddel diabetesmidlet liraglutid (Victoza) med 295 mio. kr. (målt i udsalgspriser). På andenpladsen kom astma- og KOL-midlet formoterol kombineret med budesonid (Symbicort) med 276 millioner kroner. Det tredje mest omsatte lægemiddel var ADHD-midlet methylphenidat (Ritalin, Concerta) med 237 millioner kroner. Disse midler er ikke med på listen over de mest udleverede lægemidler målt i døgndoser.

Apotekernes mest udleverede lægemidler, målt i døgndoser

Lægemiddel	Niveau 2016		Ændring i procent	
	Døgndoser mio. DDD	Omsætning AIP, mio. kr.	Døgndoser	Omsætning
Amlodipin (Norvasc) ¹	149	16	1,1	16,3
Atorvastatin (Zarator) ²	136	19	17,4	-11,8
Simvastatin (Zocor) ²	130	15	-11,8	-24,6
Paracetamol (Panodil) ³	128	165	3,4	11,3
Acetylsalicylsyre (Hjertemagnyl) ⁴	104	27	-9,7	-16,4
Ramipril (Triatec) ¹	95	5	1,3	-17,6
Furosemid (Furix) ⁵	91	18	-1,1	-24,1
Losartan (Cozaar) ¹	83	13	1,1	-23,6
Enalapril (Corodil) ¹	72	7	-2,0	-30,5
Bendroflumethiazid og kalium (Centyl m. kaliumklorid) ⁵	70	69	-5,6	-11,4
De 10 mest udleverede	1.057	354	-0,7	-4,4

¹⁾ Blodtrykssænkende. ²⁾ Kolesterolsænkende. ³⁾ Smertestillende. ⁴⁾ Blodfortyndende. ⁵⁾ Vanddrivende.

Kilde: Dansk Lægemiddelinformation (DLI) og Danmarks Apotekerforenings beregninger.

Omsætning af håndkøbsmedicin

I 2016 blev der samlet set omsat håndkøbsmedicin for 1,3 milliarder kroner. Det er 6 procent mere end i 2015. Det er især nikotinerstatning, næsespray mod forkølelse og svage smertestillende lægemidler, der sælges mere af.

For svage smertestillende lægemidler og nikotinerstatning er omsætningen steget både på apotek og i detailhandlen. Derimod er omsætningen af næsespray stort set kun steget i detailhandlen.

Størstedelen af salget af håndkøbslægemidler (76 procent) er de liberaliserede håndkøbslægemidler – det vil sige håndkøbslægemidler, der både må sælges på apotekerne og i detailhandlen. Opgjort i indkøbspris var stigningen 7 procent fra 2015 til 2016.

Apotekerne står for 71 procent af det samlede salg af håndkøbslægemidler. Heraf er en tredjedel apoteksforbeholdte, og kan kun sælges på apotek, mens to tredjedele er liberaliserede.

De sidste 29 procent af håndkøbslægemidlerne sælges i detailhandlen. Salget i detailhandlen er steget med 11 procent fra 2015 til 2016.

En række håndkøbslægemidler må fra 2018 placeres i selvvalg på apotekerne og i detailhandelsbutikker. Undtaget er dog smertestillende tabletter og visse andre lægemidler, som Lægemiddelstyrelsen vurderer kan føre til unødvendigt øget forbrug mv.

Omsætningen af håndkøbsmedicin i 2016

Målt i indkøbspriser (AIP)

	Mio. kr.	Ændring i %	Andel
Apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler	317	+4%	24%
Liberaliserede håndkøbslægemidler	1.023	+7%	76%
Heraf solgt på apotek	633	+4%	47%
Heraf solgt i detailhandel	390	+11%	29%
Håndkøbslægemidler i alt	1.341	+6%	100%

Inklusive håndkøbslægemidler solgt på recept.

Kilde: Dansk Lægemiddelinformation (DLI) og Danmarks Apotekerforenings beregninger.

Medicin i detailhandlen

Ser man alene på de liberaliserede håndkøbslægemidler, står detailhandlen for 38 procent af salget målt i indkøbspriser. Selvom detailhandlen har lov til at sælge mere end 80 forskellige slags lægemidler fordelt på knap 550 forskellige pakninger, sælger de i praksis meget få af dem.

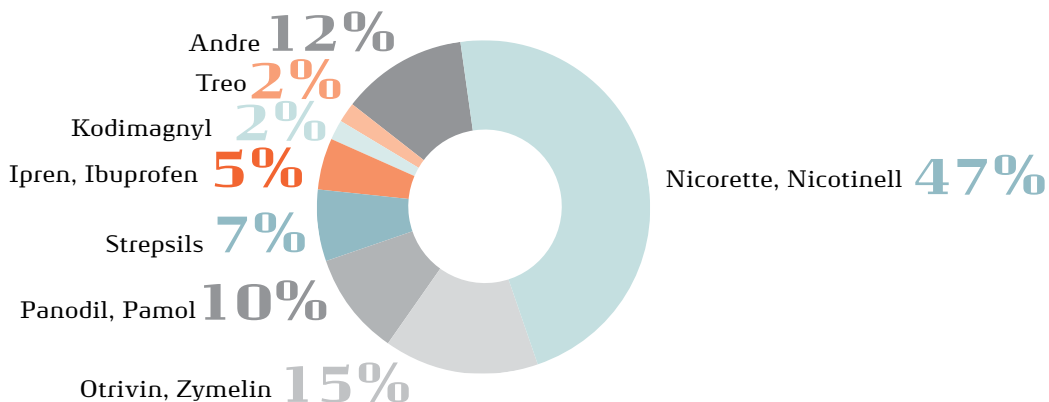
I 2016 udgjorde nikotinerstatning til rygeafvænning 47 procent af detailhandlens salg af håndkøbsmedicin. Siden en række håndkøbslægemidler i 2001 blev liberaliseret til salg i detailhandlen, er danskernes samlede forbrug af nikotinerstatning mere end fordoblet, og detail-

handlen står for to tredjedele af salget. Over halvdelen af dem, der bruger nikotinerstatning, har brugt det i mindst ét år, selvom det anbefales højst at bruge midlerne i 3-6 måneder.

Næsespray mod forkølelse var på andenpladsen over detailhandlens medicinsalg med 15 procent, mens det svage smertestillende lægemiddel paracetamol var på tredjepladsen med 10 procent. På de næste pladser kommer andre svage smertestillere og halsmidler. De resterende 79 liberaliserede håndkøbslægemidler udgør tilsammen en andel på 12 procent.

Detailhandlens mest omsatte håndkøbsmedicin i 2016

Procentandel af omsætning målt i indkøbspris

Omsætning fordelt på lægemiddelgrupper, der omfatter de viste handelsnavne.

Kilde: Dansk Lægemiddelinformation (DLI) og Danmarks Apotekerforenings beregninger.

Apotekets medicinpriser falder

Apotekets medicinpriser faldt med 4,7 procent i 2016, og priserne er fortsat faldet i første halvår 2017. Dermed er salgspriserne på apoteksforbeholdte lægemidler i gennemsnit mere end halveret i forhold til prisen i 2000.

Siden en række håndkøbslægemidler i 2001 blev liberaliseret til salg i detailhandlen, er priserne for de liberaliserede håndkøbslægemidler i gennemsnit steget med 26 procent frem til 2015. Det svarer nogenlunde til inflationen.

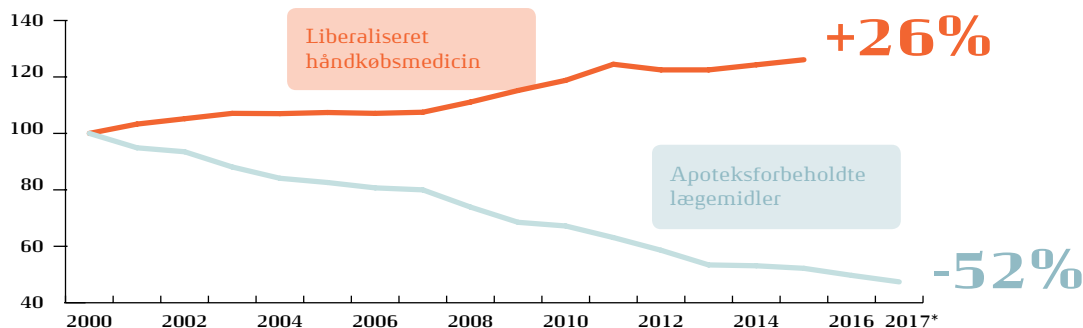
Danmark har Europas mest frie og skarpe pris-konkurrence på apoteksforbeholdt medicin. Det

er ikke apotekerne, der fastsætter prisen. Det gør leverandørerne af medicin, der kæmper om at være billigst ved en slags licitation hver 14. dag. Apotekerne tilbyder kunderne den billigste variant af et lægemiddel. Derfor vinder den billigste leverandør næsten hele markedet i 14 dage.

Systemet giver skarp konkurrence og Europas laveste priser på kopimedicin, som udgør to tredjedele af den medicin, danskerne får udleveret på apotekerne. Prisen på medicin, der stadig er beskyttet af et patent, ligger nogenlunde på niveau med resten af Europa.

Apotekets medicinpriser er halveret siden 2000

Indeks 2000 = 100

Kilde: Sundhedsdatastyrelsens DDD-baserede lægemiddelpreisindex.

*) Foreløbigt 2017-tal på baggrund af 1. halvår 2017.

Myndighederne har ikke offentliggjort tal for detailhandlens medicinsalg og -priser siden 2015 grundet mangler i indberetningerne.

Sammensætning af medicinprisen

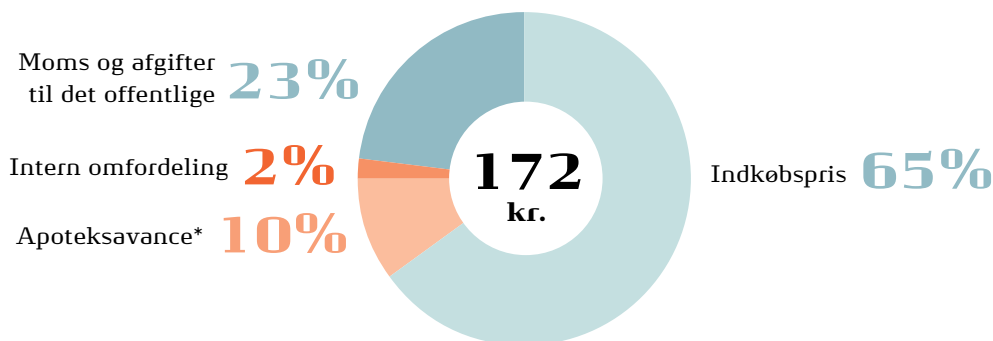
På de danske apoteker koster en pakke recept-medicin i gennemsnit 172 kroner. 65 procent af prisen går til indkøb af lægemidlet fra producenten. Apotekerne betaler også en række afgifter til det offentlige som betaling til Lægemiddelstyrelsen, rabat til sygesikringen og tilskud til farmakonomuddannelsen. Herudover skal der også betales moms. Samlet set går 23 procent af medicinprisen til det offentlige.

Apotekernes samlede avance udgør dermed 12 procent af udsalgsprisen. Avancen består af to dele. For det første har Lægemiddelstyrelsen fastsat et fast beløb per pakke receptmedicin,

som apotekerne lægger oven i indkøbsprisen. Beløbet er på 14 kroner og 46 øre (per 1. oktober 2017), uanset om medicinen koster 50 kroner eller 1.000 kroner. Apotekerne tjener derfor ikke mere på at sælge et dyrere lægemiddel frem for et billigere.

For det andet beregnes en avance som en andel af lægemidlets pris. Den går fuldt ud til at betale afgifterne til det offentlige og til at blive omfordelt mellem apotekerne. Omfordelingen går blandt andet til at sikre apoteker og apoteksfilialer i områder, hvor omsætningen er meget lille, og til at sikre vagtapoteker.

Sådan er prisen på en gennemsnitlig receptpakning sammensat

*) Det enkelte apotek får 14,46 kroner uanset prisen på pakningen.
Kilde: Danmarks Apotekerforening.

Europas billigste kopimedicin

Danmark har de laveste priser på kopimedicin i Europa. Det viser en undersøgelse af priserne i 2016 blandt 26 europæiske lande fra det internationale analyseinstitut IMS.

I Danmark koster medicin inden for syv store områder med generisk konkurrence i gennemsnit under 1 krone per døgndosis. Dermed er Danmark på førstepladsen over lande med de laveste priser. Den gennemsnitlige pris i Europa var 68 procent højere end den danske. Et effek-

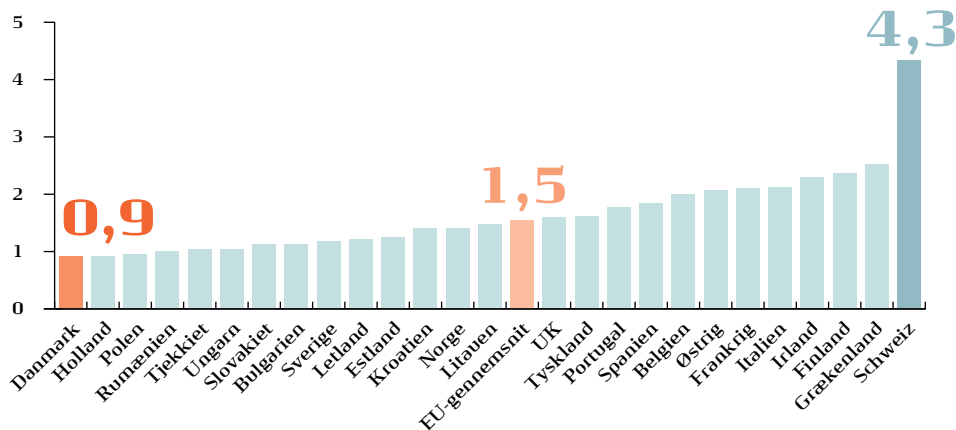
tivt dansk prissystem med skarp priskonkurrence og apotekets effektive substitution til billigste pakning har i en årrække sikret Danmark nogle af Europas billigste kopilægemidler.

Undersøgelsen viser den gennemsnitlige pris per døgndosis inden for syv store områder bestående af kolesterolsænkende medicin, epilepsimedicin og antipsykotisk medicin, oral diabetesmedicin, lægemidler mod depression og mavesår samt blodtryksmedicin.

Danmark har Europas laveste priser på kopimedicin

Gennemsnitlig pris per døgndosis i 2016 for 7 store terapiområder

Kr. per døgndosis

Kilde: IMS [MIDAS 2016]; 7 udvalgte terapiområder: Angiotensin II antagonist, anti-depressiva, epilepsimedicin, anti-psykotika, mavesårsmedicin, kolesterolmodificerende medicin og oral diabetesmedicin.

Apotekerne i det nære sundhedsvæsen

Medicinsikkerhed og korrekt brug af medicin er apotekernes vigtigste opgave. Det kræver kvalitetssikring og rådgivning, når medicinen udleveres. Og det kræver viden om medicin og samarbejde med andre i det nære sundhedsvæsen, når kerneopgaven understøttes med sundhedsydelser. Apotekerne har et unikt kendskab til lægemidlerne i primærsektoren, lokal forankring og er ofte i dialog med borgeren.

I Danmark er der 1,7 millioner kronisk eller langvarigt syge, som har brug for livslang medicinsk behandling. Knap 700.000 danskere bruger mere end fem forskellige lægemidler.

Medicinområdet er komplekst, og mange medicinbrugere har svært ved at håndtere medicinen selv. Derfor gør apotekerne i samarbejde med resten af sundhedsvæsenet en indsats for at styrke medicinsikkerheden.

Som en del af interessentgruppen for Udvalget om det nære og sammenhængende sundhedsvæsen har apotekerne fremsat 12 konkrete forslag om bedre og mere sikker medicinering i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

Apotekerne arbejder for at styrke patientsikkerheden og nedbringe fejlmedicinering.

Forkert medicin, forkert brug af medicin og andre medicineringsfejl betyder hvert år, at:

- 200.000 oplever utilsigtede hændelser med medicin
- 100.000 bliver indlagt
- op mod 5.000 dør.

1,7
millioner
kronikere

700.000
bruger mere end
5 lægemidler

7
sparede indlæggelser
om dagen ved
receptkorrektur

Samarbejde om medicin og sundhed

Apotekets lokale forankring og særlige viden om medicin gør, at apoteket er en oplagt lokal samarbejdspartner i arbejdet for bedre medicin-sikkerhed.

94 procent af alle voksne danskere kommer på apoteket en eller flere gange om året, og over 30 millioner gange om året ekspederer apoteket en recept.

Apotekets sundhedsydelser har medicin, sundhed, forebyggelse og kvalitet som omdrejningspunkt.

Sundhedsydelserne er typisk målrettet specifikke krav eller behov i lokalområdet.

Apotekerne samarbejder i stigende omfang med kommuner især om at sikre en bedre medicin-håndtering på plejehjem, i hjemmeplejen og på botilbud.

Apotekerne har således medio 2017 samarbejde med 51 kommuner landet over om forskellige sundhedsydelser.

51 kommuner har aftaler med apoteker om sundhedsydelser:

Medicingennemgang

Ved medicingennemgang gennemgås borgernes medicin blandt andet med fokus på korrekt medicinanvendelse, compliance og bivirkninger.

Kompetenceudvikling

Undervisning af personale inden for kvalitetssikring og lægemiddelfaglige emner. Undervisningen styrker de lægemiddelfaglige kompetencer og gør det lettere at opdage

medicinproblemer og vurdere og reflektere over lægemiddelbehandlingen.

Kvalitetssikring af medicin håndtering

Samarbejde om at forbedre procedurer og arbejdsgange omkring lægemiddel håndteringen.

Rygestop

Rygestop i grupper og ved individuel rådgivning.

Apotekernes sundhedsydelser

Apoteket tilbyder ydelser, der sikrer optimal brug af medicinen. Siden 2005 har apotekerne tilbudt astma- og KOL-patienter en udvidet inhalationsrådgivning. I 2016 blev der udført 54.000 af disse "Tjek på inhalation"-ydelser.

Siden januar 2016 har apotekerne tilbudt nye kronikere en gratis medicinsamtale, så de kan komme godt og mere sikkert i gang med deres nye medicin. Per 1. september 2017 har over 10.000 kronikere taget imod tilbuddet og er blevet hjulpet i gang med deres medicin.

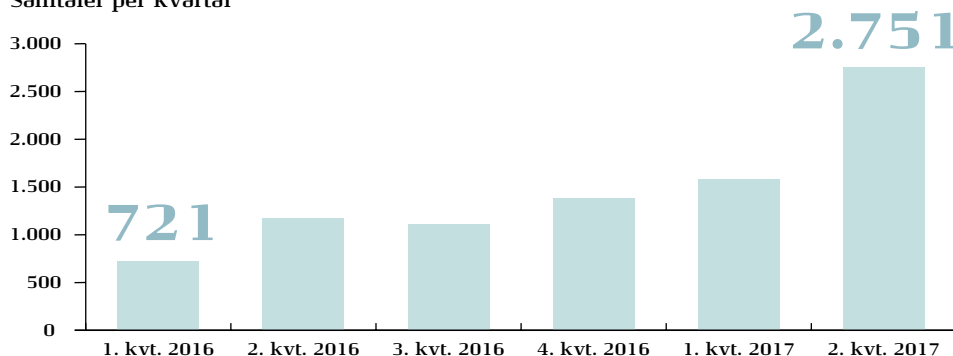
Dosispakket medicin kan også bidrage til at styrke patientsikkerheden og compliance.

En opgørelse fra et pakkeapotek viser, at der kun var fejl i 0,0002 procent af alle dosisperer i løbet af et år, svarende til 2 fejl per 1 million dosisperer.

Dosispakket medicin bidrager til, at borgeren får taget den rigtige medicin på det rigtige tidspunkt. Det øger trygheden hos borgere og pårørende. Med dosispakket medicin får borgeren kun den mængde medicin, der skal bruges og undgår dermed et lager af medicin, der skal kasseres ved ændringer af medicineringen. Et stort lager af medicin medfører også risiko for dobbeltmedicinering. Der er årligt over 55.000 medicinbrugere, der får dosispakket medicinen.

Kraftig vækst i medicinsamtaler på apoteket

Samtaler per kvartal

Kilde: Danmarks Apotekerforening.

Apoteksenheder

Den 1. juli 2015 trådte en ny apotekerlov i kraft. En apoteker kan nu frit oprette op til syv nye apoteksfilialer inden for en radius af 75 km. Før 1. juli 2015 var der 312 apoteker. Frem til 2. oktober 2017 åbnede 131 nye apoteksfilialer og to onlineapoteker. Så den 2. oktober 2017 var der i alt 445 apoteker og apoteksfilialer i Danmark. Danskerne har dermed fået 43 procent flere steder, hvor de kan indløse deres recept og få medicinen udleveret med det samme.

Et apotek kan også have apoteksudsalg, håndkøbsudsalg og medicinudleveringssteder.

Apoteksudsalg drives af apotekeren med eget faguddannet personale, der rådgiver om medicin og sælger håndkøbsmedicin. Receptmedicin leveres fra apoteket. Efter den nye apotekerlov

har mange apotekere valgt at omdanne apoteksudsalg til filialer, så borgerne kan få deres receptmedicin med det samme. Derfor er der blevet færre apoteksudsalg, men flere filialer.

Håndkøbsudsalg og medicinudleveringssteder ligger i andre forretninger – fx hos den lokale købmand. Her udleveres forsendelser med receptmedicin fra apoteket. På håndkøbsudsalg bliver der også solgt håndkøbsmedicin.

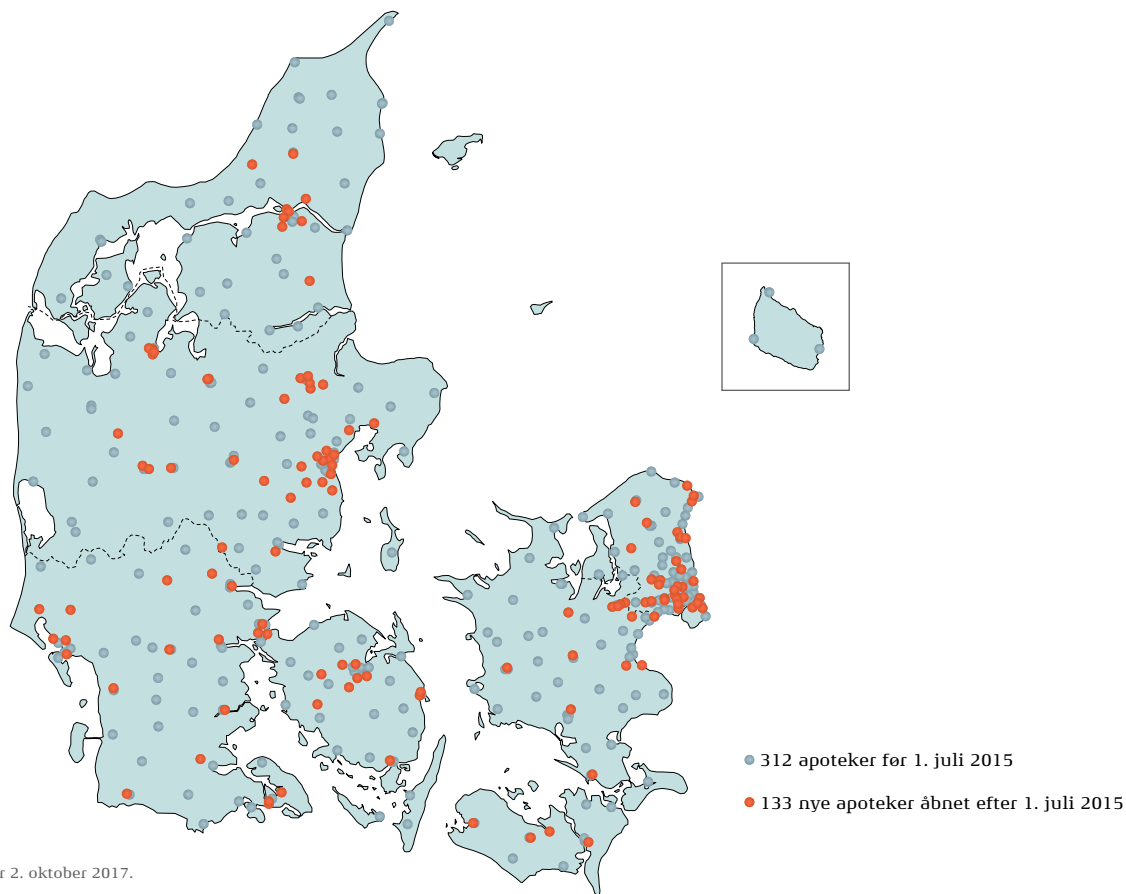
Der er næsten 800 håndkøbsudsalg og medicinudleveringssteder. Dermed er der over 1.250 udleveringssteder for medicin i Danmark. Derudover er der omkring 3.500 detailhandelsbutikker, der må sælge liberaliseret håndkøbsmedicin.

Antal apoteker og apoteksenheder

	30/6 2015	31/12 2016	02/10 2017
Moderapoteker	220	214	212
Supplerende og tillægsbevillinger	16	21	24
Apoteksfilialer	76	185	209
Apoteker med receptekspedition i alt	312	420	445
Apoteksudsalg	117	54	44
Enheder med faguddannet personale	429	474	489

Kilde: Danmarks Apotekerforening.

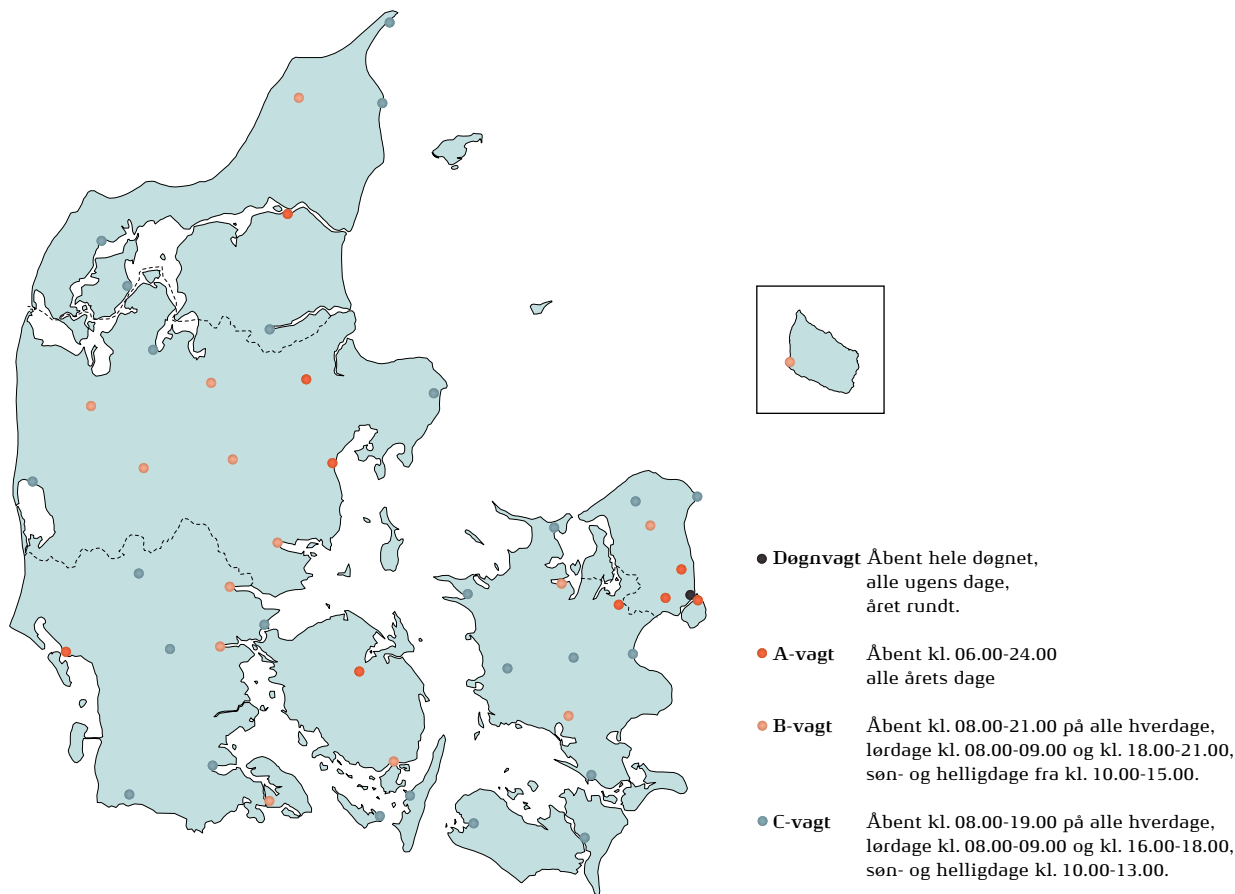
133 nye apoteker siden 1. juli 2015

Siden den nye apotekerlov trådte i kraft 1. juli 2015 og frem til 2. oktober 2017 er der åbnet 133 nye apoteker landet over. Det har givet borgerne markant bedre tilgængelighed til medicin

og rådgivning om medicin. Konkurrencen mellem apotekerne er også øget. Over halvdelen af de nye filialer ligger tættere på en konkurrent end på apotekerens eget apotek.

Nye vagtapoteker fra 2018

1. januar 2018 træder en ny vagtordning i kraft. De hidtidige tilkaldevagter erstattes af fast forlænget åbningstid, og delte vagter samles på de 49 vagtapoteker landet over. Der vil i vidt omfang være vagt i de samme byer som hidtil.

Samtidig overgår ansvaret for udlevering af lægemidler om natten til regionerne. De hidtidige 11 døgnapoteker skal fremover kun holde åbent kl. 6-24 (A-vagt). Dog kl. 8-21 i Hillerød (B-vagt) og et døgnvagtspotek i København.

Apotekernes omsætning

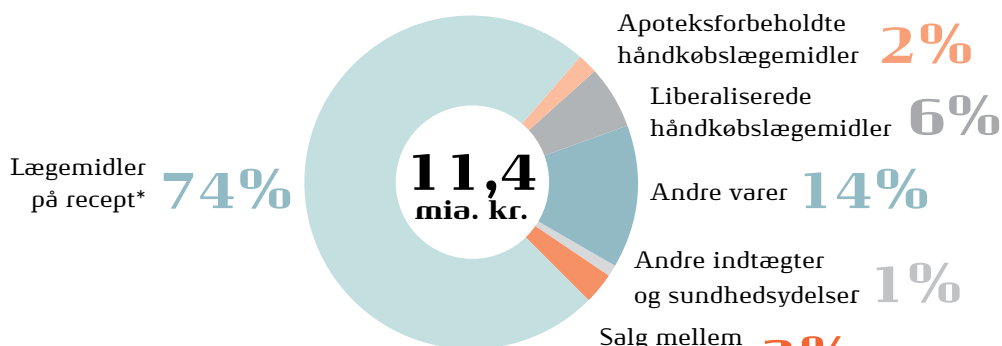
Apotekerne omsatte i 2016 for 11,4 milliarder kroner (eksklusive moms). Det er 0,3 procent mere end 2015.

Receptmedicin i almindelige pakninger udgør 68 procent af apotekernes omsætning. Men apotekerne sælger også receptmedicin som dosispakket medicin og receptmedicin til klinikker samt til brug til husdyr mv. Det udgør tilsammen 6 procent af omsætningen. Samlet set er 74 procent af omsætningen på apotekerne medicin solgt på recept.

Håndkøbsmedicin udgør 8 procent af omsætningen. Heraf er tre fjerdedele liberaliserede håndkøbslægemidler, der sælges i konkurrence med andre forhandlere. Andre varer end lægemidler, som eksempelvis vitaminer, hudplejeprodukter og plastre, udgør lidt over 14 procent af omsætningen.

Desuden tilbyder apotekerne en række sundhedsydelser som for eksempel medicinsamtale, udvidet rådgivning om inhalation, rygestopkurser og medicingennemgang. Disse ydelser udgør cirka 1 procent af omsætningen.

Apotekernes omsætning i 2016

*) Inklusive håndkøbslægemidler solgt på recept.

Omsætning eksklusive moms.

Kilde: Danmarks Apotekerforening.

Apotekets nøgletal

I 2016 solgte apotekerne over 100 millioner lægemiddelpakninger eller enheder af andre varer, heraf 60 millioner pakker receptmedicin. Hver dansker købte i gennemsnit 10 pakker receptpligtig medicin og 3,6 pakker håndkøbsmedicin på apoteket i 2016.

Det er altid faguddannet personale, der rådgiver kunderne på apoteket. Ved udgangen af 2016 var der beskæftiget 5.884 medarbejdere på apotekerne - 4.453 omregnet til fuldtidsansatte.

Antal beskæftigede på apotekerne

	2016
Farmaceuter	515
Farmakonomer	2.382
Farmakonomelever	626
Øvrige ansatte	716
Ansatte i alt	4.239
Apotekere	214
Beskæftigede i alt	4.453

Omregnet til fuldtidsansatte per 31. december.

Kilde: Danmarks Apotekerforening.

Apotekets nøgletal 2016

420

apoteker i Danmark
ved udgangen af 2016

47

millioner
kundebesøg

11,4

milliarder kroner
i omsætning

60

millioner
receptpakninger

5.900

personer
beskæftiget

31

millioner
receptkunder

Kilde: Danmarks Apotekerforening.

Gennemsnitsapoteket

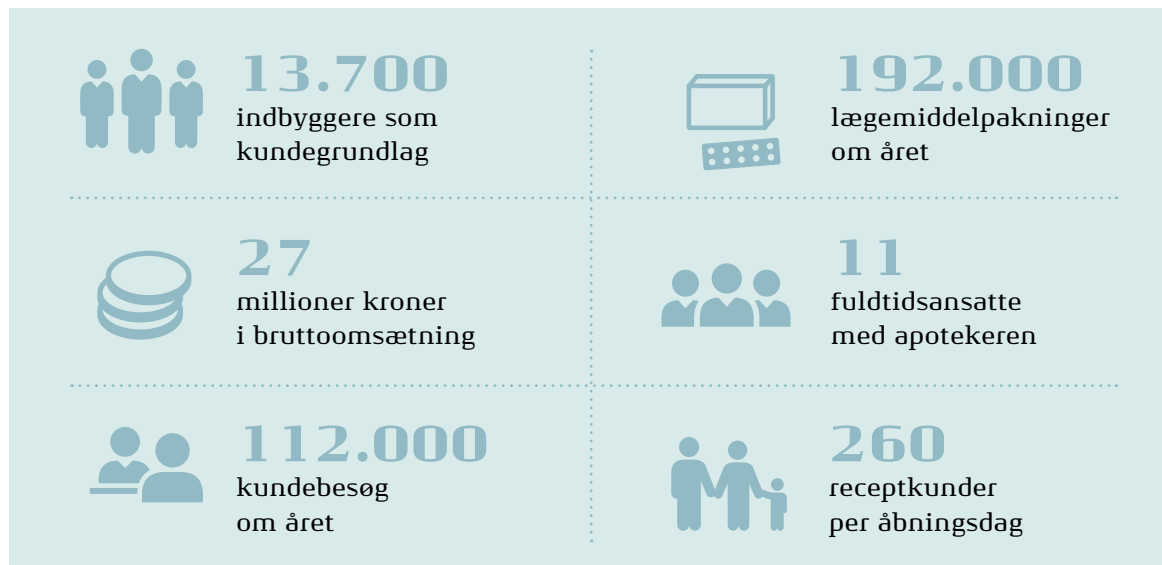
I gennemsnit omsatte hvert af de 420 apoteker for 27 millioner kroner i 2016. Men der er stor spredning mellem apotekerne.

Et apotek sælger i gennemsnit 192.000 lægemiddelpakninger om året. Derudover sælger apotekerne 53.000 pakninger med andre

varer om året. Tilsammen sælges der således i gennemsnit 245.000 pakninger per apotek.

Hvert apotek har i gennemsnit 112.000 kunde-
besøg om året. Heraf køber de 72.000 kunder
receptlægemidler. Det svarer i gennemsnit til
260 receptkunder per åbningsdag.

Gennemsnitsapoteket i Danmark i 2016

Gennemsnit er beregnet ud fra 420 receptekspederende enheder ultimo 2016. Omsætning er regnet eksklusive moms.

Kilde: Danmarks Apotekerforening.

Tilfredshed med apotekerne

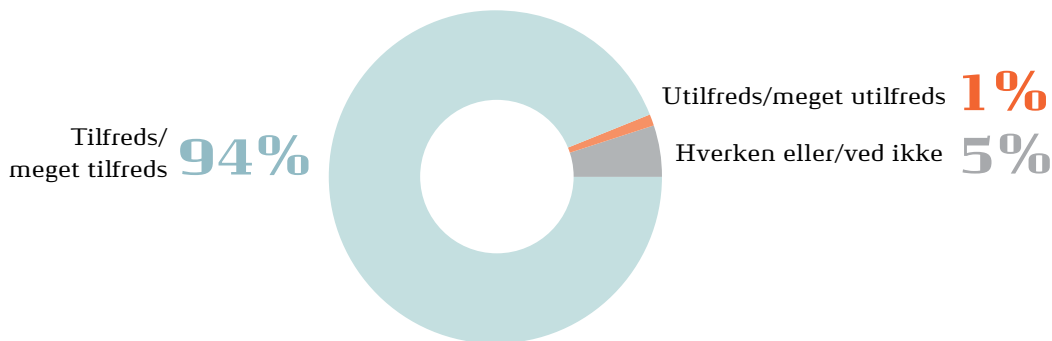
Danskerne er rigtig godt tilfredse med den service og rådgivning, de modtager på apoteket. Det viser en undersøgelse, MEGAFON har udført for Danmarks Apotekerforening blandt 1.000 voksne danskere. 94 procent af de adspurgte siger, de er tilfredse eller meget tilfredse med apotekerne samlet set. Kun 1 procent er utilfredse.

Danskerne vurderer apotekets faglighed højt. 86 procent er tilfredse eller meget tilfredse med den rådgivning og vejledning, de modtager på

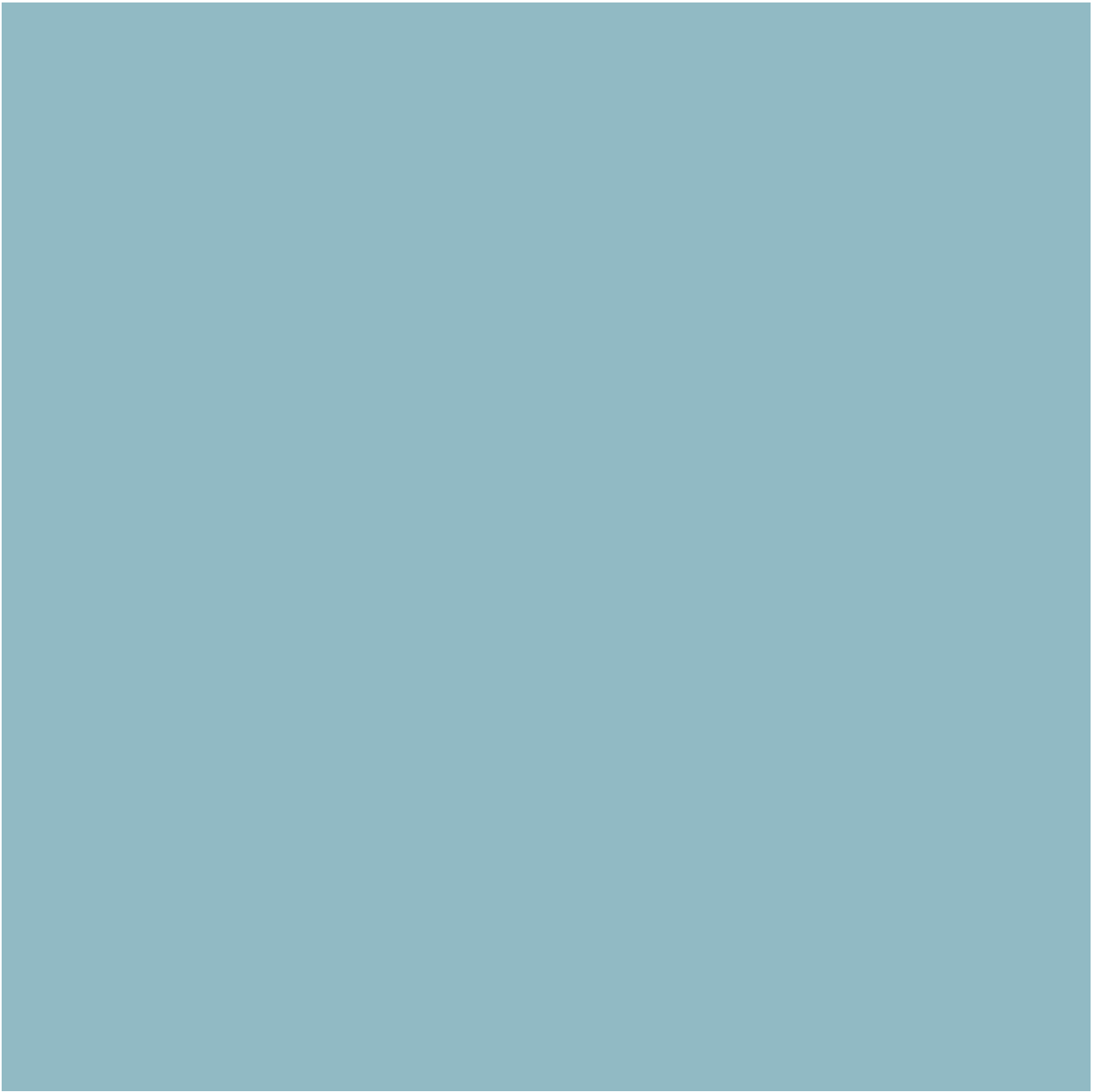
apoteket. 12 procent svarer ved ikke, og kun 2 procent er utilfredse.

Der er også stor tilfredshed med tilgængeligheden til apoteker og medicin. 92 procent af danskerne er tilfredse eller meget tilfredse med afstanden til nærmeste apotek. Og 26 procent oplever, at tilgængeligheden er blevet bedre det seneste par år, hvor den nye apotekerlov har givet mulighed for at åbne over 130 nye apoteksfilialer, og hvor mange apoteker har øget åbningstiderne.

Borgernes tilfredshed med apotekerne

Kilde: MEGAFON for Danmarks Apotekerforening, oktober 2017.

Danmarks Apotekerforening
Bredgade 54
1260 København K
Telefon 33 76 76 00
Telefax 33 76 76 99
www.apotekerforeningen.dk

Lægemidler i Danmark 2016
Oplag 2.500 stk.
Design:
Esben Bregninge Design